

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/158/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322203678
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2023:4322203678.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o maloletého Q. V.Ó., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, z rodičov: Q. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., C. XXX a L. V., nar. XX.XX.XXXX, tr. bytom Š., A. XXX/XX, prechodne bytom V. P. XX, na návrh matky, o zvýšenie výživného, takto

r o z h o d o l :

I. Otec je p o v i n n ý prispievať počnúc dňom 03.10.2022 na výživu maloletého Q., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 300,- eur na sumu 400,- eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, s tým, že sumu 350,- eur je povinný platiť k rukám matky a sumu 50,- eur naďalej na sporiaci účet maloletého dieťaťa.

II. Zaostalé výživné, ktoré je povinný otec uhrádzať do rúk matky za obdobie od 03.10.2022 do 29.06.2023 vo výške 890,44 eur je otec p o v i n n ý zaplatiť do 90-tich dní odo-dňa právoplatnosti rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti sa návrh z a m i e t a .

IV. Týmto dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 06.11.2018, č. k. 10P/133/2018-111.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom, súdu doručeným dňa 03.10.2022 domáhala zvýšenia výživného pre maloletého, zo sumy 300,- eur na sumu 450,- eur mesačne od 01.09.2022 s tým, že sumu 400,- eur bude otec poukazovať k jej rukám a 50,- eur naďalej na sporiaci účet syna. Poukázala na to, že výživné bolo naposledy upravené v r. 2018. Odvtedy sa náklady na syna zvýšili. Maloletý nosí pánske veľkosti ošatenia. Navštevuje strednú školu, pričom denne do školy cestuje autobusom. Nakoľko má zdravotné problémy, nosí si stravu z domu. Navštevuje odborné ambulancie, má poruchu štítnej žľazy. Otec o syna žiaden záujem neprejavuje.

Nevhodne sa pred rodinným známym vyjadruje, že maloletý je bastard. Otec má financie, aby mohol platiť zvýšené výživné. Je spoločníkom obchodných spoločností, vykonáva tiež živnosť, vlastní luxusne zariadený dom a je spoluvlastníkom aj ďalších nehnuteľností, motorových vozidiel. Otec so svojou rodinou chodí na dovolenky, napr. na Sardíniu, do Švajčiarska, Maďarska, Poľska, Chorvátska, ako aj na lyžovačky, ktoré skutočnosť zistila z príspevkov, ktoré rodina otca zverejňuje na sociálnej sieti. Tiež navštevujú luxusné reštaurácie, kupujú si morské plody. Mala snahu sa s otcom o zvýšení výživného

dohodnúť, avšak bezúspešne. Má za to, že otec maloletému má vytvoriť takú životnú úroveň, akú má jeho dcéra M., ktorá navštevuje súkromnú školu. Sama je poberateľkou invalidného dôchodku. Snaží sa zvýšiť si príjem opravou a úpravou odevov, resp. šitím obrusov, posteľnej bielizne, nejedná sa však o veľké finančné čiastky. Náklady má aj na svoje lieky a vitamíny pre syna. Na začiatku nástupu na strednú školu musela synovi zakúpiť aj pracovné ošatenie, obuv. Zabezpečiť výkonnejší počítač, zakúpiť vedeckú kalkulačku. Nakoľko vo vlastnej studni nemajú pitnú vodu a v časti, kde býva, nie je obecný vodovod, túto musí kupovať, čo tiež zvyšuje náklady. Otec sa síce tvári, že sa mu v podnikaní nedarí, ale opak je pravdou. Pokiaľ by nemal dostatok financií, bol by nútený predať niektorú zo svojich nehnuteľností, čo neurobil. Finančne prispieva na exotické dovolenky ich spoločnému plnoletému synovi O., ktorého zamestnáva a keďže dosahuje nízky plat, syn by si sám dovolenky nebol schopný platiť. Tiež kupuje drahé darčeky svojej vnučke, napr. elektrické autíčko, ktorého cena sa pohybuje okolo 300,- eur. Namietla, že otec palivové drevo a pelety nakupuje na firmu a tento výdavok si uplatňuje spolu s odpisom DPH. Počas pandémie Covid, sektor, v ktorom otec podniká (predaj náhradných dielov, autoservis), nebol zaradený do obmedzujúcich opatrení. Napriek tomu požiadal o štátnu dotáciu. Má vedomosť, že otec má vo firme zamestnancov. Jedna z jeho spoločností má zásoby v hodnote vyše 200 000,- eur. Má vedomosť, že otec dieťaťa s plnoletým synom mienia vykonávať podnikateľskú činnosť v Maďarsku, kde majú mať vedený účet. Vo vyjadrení, súdu doručenom dňa 19.04.2023 (čl. 650) navrhla, aby súd otcovi uložil povinnosť, mimo výživného, uhradiť „osobitnú úhradu“ 170,- eur na účet založený združením rodičov - sporenie na stužkovú. Od budúceho školského roka, syna v rámci školy, prihlásila na ročné odborné štúdium, pričom poplatok je 50,- eur mesačne. Otec podporuje len vzdelávanie svojej dcéry, spoločného syna nie. V záverečnom vyjadrení zotrvala na podanom návrhu. Má za to, že syn fyzicky vypel, navštevuje strednú školu, pribudli náklady s jeho zdravotným stavom, akciami organizovanými školou. Nie je schopná zo svojho príjmu dieťa vo všetkých smeroch podporovať, keď vždy jeho potreby uprednostní pred svojimi.

2. Otec nesúhlasil so zvýšením výživného. Poukázal na to, že všetky nehnuteľnosti a motorové vozidlá, na ktoré poukazuje matka, boli v jeho vlastníctve už v čase posledného rozhodnutia o výživnom. Tiež poprel, že by s rodinou chodili na exotické dovolenky. Od jesene 2019 na žiadnej neboli, nakoľko na to nemali financie a tiež pre Covid bolo obmedzené cestovanie. Od tohto termínu nechodia ani do reštaurácií. Predtým chodili len na obedové menu. Jeho dcéra navštevuje štátnu školu a býva na internáte. Poprel, že by sa o synovi hanlivo vyjadroval. Potvrdil, že sa o syna nezaujíma, z dôvodu správania sa matky dieťaťa voči nemu, keďže matka je arogantná. Vyživovacej povinnosti sa nikdy nebránil, ale jeho príjmy sa znížili v dôsledku Covidu, ako aj celospoločenskej ekonomickej krízy a nárastom cien. V súčasnosti bojuje o prežitie. V poslednom období sa mu zhoršil zdravotný stav, zrejme v dôsledku zvýšeného stresu. Lieči sa na vysoký krvný tlak. Poukázal na svoje mesačné náklady v súvislosti s bývaním. Myslí si, že určené výživné je postačujúce a má slúžiť výlučne potrebám dieťaťa a nie matky. Súhlasí s tým, že vzrástli spotrebiteľské ceny, čo zasiahlo každého, avšak viac podnikateľov, keď spotrebiteľom sa štát snaží pomôcť. Nie je si vedomý, že žije luxusný život, ako tvrdí matka dieťaťa. Pred úrazom sa snažil venovať športu

- bicykel, kolieskové korčule, cvičil, aby si udržal zdravie a bol nápomocný svojej rodine. Odkedy je práceneschopný a poberá nemocenské dávky, vychádza mu to 10,- eur na deň. Do firmy teraz nechodí, teda reálne funkciu konateľa nevykonáva, tak si nevypláca ani odmenu 700,- eur štvrťročne, ako to robil v minulosti. Spoločnosť V. Q. - N., A..P..U. drží len pre to, aby mohol platiť pôžičky. Táto spoločnosť má len jedného zamestnanca (v minulosti boli štyria). Z tejto spoločnosti si vypláca 200,- eur mesačne. Ďalšia spoločnosť zamestnáva troch zamestnancov, pričom mechanik má v čistom okolo 750,- eur, predajca a jeho manželka (tiež zamestnaná v spoločnosti otca - pozn. súdu) okolo 700,- eur. Ako SZČO zamestnáva svojho plnoletého syna O.. Snaží sa, aby zamestnanci mali taký príjem, aby chceli u neho naďalej pracovať. Bolo obdobie, že nemal zamestnancov a musel práce vykonávať sám. Má za to, že má právo sa ísť lyžovať, bicyklovať. Úraz sa mu teraz stal na lyžovačke. Seniorský lístok stál 18,- eur. Z toho, čo synovi platí, by sa i on mohol ísť lyžovať aspoň na štyri hodiny. Potvrdil, že počas pandémie Covid jeho spoločnosti dostali dotácie od štátu, ale táto suma nebola vo výške, aby pokryla reálny plat zamestnancov. Prestavovalo to 400,- eur na zamestnanca. Keďže si ich chcel udržať, rozdiel mzdy im doplatil. Dotácia však na konci roka bola zdanená. Kupujú len zeleninu, ktorú nedopestujú, syry a pečivo. Mäso majú z chovu ošípaných a pestujú zeleninu, aby ušetrili. Jeho dcéra dostáva na sviatky financie od starých rodičov a plnoletých súrodencov, z čoho sa jej kupujú veci. Odkedy je PN, má ako SZČO príjem len z požičiavania áut a prenájmu nehnuteľností, ktoré prenajíma svojim spoločnostiam. Matka

dieťaťa sa mu javí ako zdravá, má zdravé nohy a ruky, doteraz nevie, prečo je uznaná za invalidnú, prečo nepracuje.

3. Kolízny opatrovník navrhol, pokiaľ to majetkové pomery otca dovoľujú, výživné zvýšiť na sumu 400,- eur mesačne s tým, že 350,- eur bude otec poukazovať do rúk matky a sumu 50,- eur naďalej na tvorbu úspor. Má za to, že návrh je podaný dôvodne, nakoľko sa pomery na strane maloletého zmenili. Navštevuje strednú školu, pribudli náklady so zdravotným stavom.

4. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Vyživovacia povinnosť otca k maloletému Q. bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 06.11.2018 č.k. 10P/133/2018-111, ktorým bola schválená dohoda rodičov, na základe ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletého zvýšením zo sumy 250,- eur na sumu 300,- eur mesačne tak, že sumu 250,- eur bude poukazovať do rúk matky, počnúc dňom 01.06.2018 a sumu 50,- eur naďalej na sporiaci účet dieťaťa. Zaostalé výživné za obdobie od 01.06.2018 do 06.11.2018 vo výške 250,- eur sa otec zaviazal zaplatiť popri bežnom výživnom v mesačných splátkach po 50,- eur pod stratou výhody splátok. V tom čase maloletý Q. bol žiakom 6. ročníka základnej školy. Bol zdravý. Poplatok v školskej jedálni mesačne predstavoval 20,20 eur. Ročný poplatok ZRPŠ 15,- eur, do triedneho fondu 3,- eurá a za pracovné zošity 13,70 eur. Osobitné záujmy nemal. Matka bola výlučnou vlastníčkou rodinného domu, v ktorom nebývala, na predmetnú nehnuteľnosť bolo zriadené exekučné záložné právo. Bola vlastníčkou staršieho motorového vozidla. Bývala s dieťaťom v rodinnom dome, vo vlastníctve jej brata. Mesačne uhrádzala za elektrinu 38,- eur. Ročne daň z nehnuteľnosti 11,19 eur a náklady na drevo 280,- eur. Matka poberala invalidný dôchodok vo výške 316,- eur a rodinné prídavky vo výške 23,68 eur mesačne. Nemala inú vyživovaciu povinnosť. Otec ako SZČO za r. 2017 dosiahol príjem 75 712,20 eur, výdavky 74 370,32 eur, základ dane 1 341,88 eur. Bol spoločníkom spoločnosti Á. V., A..P..U., ktorá dosiahla v r. 2017 výnosy 255 706,77 eur, náklady 292 397,09 eur, stratu - 36 690,32 eur, ako i spoločnosti V. Q. - N., A..P..U., v ktorej výnosy predstavovali 275 101,92 eur, náklady 281 364,69 eur, strata - 6 262,77 eur. Zo spoločnosti

Á. V., A..P..U. si otec vyplácal štvrťročne odmenu konateľa 360,50 eur. Bol výlučným vlastníkom nehnuteľností evidovaných Okresným úradom Levice - katastrálny odbor na LV č. XXXX (garáž), LV č. XXXX (autoopravovňa), spoluvlastníkom nehnuteľnosti na LV č. 235 (zastavené plochy a nádvoria), LV č. XX (vinica a orná pôda), LV č. XXX (rodinný dom) a Okresným úradom Krupina - katastrálny odbor na LV č. XX (rodinný dom). Bol vlastníkom motorového vozidla Renault Kangoo, Opel Vivaro, Opel Astra. Spoločnosť V. Q. - N., A..P..U. bola vlastníkom motorového vozidla Renault Trafic, Opel Astra a Opel Corsa. Žil v spoločnej domácnosti s manželkou, ktorá dosahovala priemerný čistý mesačný príjem 493,01 eur. Mesačne uhrádzal preddavky za elektrinu 78,50 eur, garáž 3,- eurá, splátky úveru 187,51 eur, poistenie dcéry 49,79 eur. Štvrťročne vodu 65,10 eur a ročne komunálny odpad 65,- eur a daň 14,29 eur. Mal tiež vyživovaciu povinnosť k dcére M., nar. XX.XX.XXXX.

4.1. V čase začatia konania matka poberala invalidný dôchodok vo výške 366,80 eur a rodinné prídavky 30,- eur mesačne. Od 01.01.2023 je výška invalidného dôchodku 410,10 eur a rodinných prídavkov 60,- eur. Z príležitostných úprav a šitia má priemerný mesačný príjem do 66,- eur. Naďalej vlastní staršie motorové vozidlo, nehnuteľnosť, ktorá je neobývateľná. V čase začatia konania uhrádzala mesačne za elektrinu 53,- eur a od marca 2023 platí 68,- eur. Mesačný poplatok za internet a TV je 32,94 eur. Štvrťročne uhrádza PZP 25,74 eur a náklady na palivo ročne predstavujú okolo 450,- eur. Sebe i synovi mesačne dobíja kredit po 6,- eur. Naďalej nemá inú vyživovaciu povinnosť.

4.2. Otec naďalej vykonáva živnosť a je spoločníkom totožných spoločností, nehnuteľností a motorových vozidiel, ako v čase ostatného rozhodnutia o výživnom. Za posledné zdaňovacie obdobie dosiahol príjem zo živnosti 51 949,46 eur, výdavky 52 050,26 eur. Spoločnosť Á. V., A..P..U. dosiahla výnosy 190 140,07 eur, náklady 175 115,04 eur, zisk 15 025,03 eur a spoločnosť DIVAL Q. - N., A..P..U. výnosy 138 309,- eur, náklady 147 234,35 eur, stratu - 8 925,08 eur. Štvrťročne si vypláca zo spoločnosti Á. V., A..P..U. 700,- eur a mesačne 200,- eur zo spoločnosti V. Q. - N., A..P..U. Od 15.01.2023 pobere nemocenské dávky vo výške 307,40 až 317,60 eur mesačne. Podľa vlastného tvrdenia za sezónu vynaloží na zakúpenie peliet na kúrenie 4 690,- eur (390,83 eur mesačne), keď potrebuje 7 ton a 670,- eur, za čistenie septiku zaplatí 480,- eur ročne (40,- eur mesačne), vodné - stočné 93,80 eur polročne (15,63 eur mesačne), elektrinu 110,- eur mesačne, odpad 54,- eur ročne (4,5 eur mesačne), daň 39,30 eur ročne (3,28 eur mesačne), poistenie majetku 100,12 eur mesačne, odvody do zdravotnej a

sociálnej poisťovne spolu 257,43 eur mesačne, stavebné sporenie 100,- eur mesačne, elektrinu za garáž 3,- eur mesačne, RTVS 4,64 eur mesačne, poistenie dcéry 49,79 eur mesačne, náklady za pohonné hmoty 120,- eur mesačne. Manželka otca je zamestnankyňou jeho spoločnosti a podľa mzdového listu dosahuje priemerný čistý mesačný príjem 703,37 eur a poberá rodinné prídavky 60,- eur mesačne. Naďalej má vyživovaciu povinnosť tiež k dcére M., ktorá navštevuje 1. ročník Školy umeleckého priemyslu v Banskej Štiavnici. Škola mesačne náklady vyčíslila na sumu 150,70 eur (cestovné 11,50 eur, ubytovanie a strava na internáte 130,- eur, ZRPŠ 2,50 eur, príspevok na materiál 5,- eur, učebnice 1,20 eur, triedny fond 0,50 eur - čl. 491). Podľa vyjadrenia otca jej dávajú týždenné vreckové 10,- eur, t.j. 40,- eur mesačne.

4.3. Spoločnosť Á. V., A..P..U.. v r. 2021 sa zvýšil zisk o 112 % a tržby narástli o 5 %. V predmetnom roku mala zásoby v hodnote 208 299,- eur (zdroj: Finstat.sk).

4.4. Maloletý Q. navštevuje od 01.09.2022 prvý ročník Strednej priemyselnej školy v Leviciach. Mesačné cestovné (po zakúpení ISIC predstavuje 8,80 eur (0,40 eur denne),

poplatok za ZRPŠ 2,92 eur mesačne (35,- eur rok), triedny fond 0,83 eur (10,- eur / rok). Jednorazový poplatok za vydanie ISIC karty bol 20,- eur, doplatky za učebnice 9,50 eur, jednorazové náklady za pracovné ošatenie a obuv predstavovali 67,20 eur. Maloletý sa v dôsledku nepriaznivého zdravotného stavu nestravuje v školskej jedálni, celodennú stravu si nosí z domu. Navštevuje endokrinologickú ambulanciu. Užíva lieky na štítnu žľazu, za ktoré matka nedopláca. Sezónne (v lete) sú mu predpisované lieky na alergiu, za ktoré sa dopláca 6,20 eur. Mesačne sa skladajú na stužkovú 17,- eur. Maloletý osobitné záujmy nemá. Školou je hodnotený pozitívne ako slušný a dobrý chlapec, veselej a komunikatívnej povahy, ochotný pomôcť druhým. Na vyučovanie sa riadne pripravuje, zaujíma sa o učivo. Je vybavený všetkými potrebnými pomôckami (učebnice, zošity, rysovacie pomôcky, kalkulačka, pracovné ošatenie na odbornú prax, atď.). Dosahuje dobré vyučovacie výsledky. V nasledujúcom školskom roku sa má zúčastniť kurzu - práca na vytváranie webových stránok, pričom cena kurzu je 50,- eur mesačne.

5. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

6. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

7. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

8. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

9. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

11. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu

poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihladne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery

povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihladne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

15. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov.

16. Z výkladu ustanovenia § 78 Zákona o rodine vyplýva, že musí ísť o podstatnú zmenu pomerov na strane rodičov alebo detí, ktorá sa výrazne prejaví v pomeroch účastníkov. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného resp. oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Až v prípade, že má súd preukázanú zmenu pomerov, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

17. Súd poukazuje na to, že povinnosťou oboch rodičov, je venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich riadneho náležitého telesného a duševného vývoja, za ktorým účelom má povinnosť každý z rodičov vyvinúť všetko úsilie na to, aby zaobstaral prostriedky pre svoje deti.

18. Účelom výživného je uhrádzanie nielen priebežne sa vyskytujúcich bežných potrieb maloletého dieťaťa, ale všetkých potrieb prospešných k jeho všestrannému vývoju. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom musí mať súd na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehlbovanie vzdelania, rozvoju záujmov a záľub, prípadne prípravu na povolanie.

19. Základnými pravidlami pri určovaní výšky výživného sú jednak odôvodnené potreby oprávneného, ako i schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Oprávnené potreby nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie - potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, či kultúrnymi. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu. Na strane povinného súd prihlada na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ktoré dosahuje v čase súdneho konania, ale aj na potencionálne príjmy, teda nielen to, čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a pod. Skúma tiež majetkové pomery, ktoré posudzuje komplexne, okruh osôb, ktorým je povinný poskytovať výživné, zárobkové možnosti podľa príjmov z obdobia pred stratou zamestnania, ak sa preukáže, že sa povinný vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku.

20. V prejednávanej veci mal súd preukázané, že od poslednej úpravy výživného uplynulo 4 roky a 7 mesiacov, za ktoré obdobie došlo ku kvalifikovanej zmene, v zmysle citovaného § 78 Zákona o rodine, na strane všetkých účastníkov konania. Maloletý Q. fyzicky vyspel (v tomto roku dovŕši plnoletosť). Už len uplynutím času došlo k zvýšeniu nákladov na jeho stravovanie, ošatenie, hygienické

potreby. Pribudli náklady s doplatkami za učebnice, stužkovú, pomôckami na odborné predmety, nákupom pracovného ošatenia, ako i nepriaznivým zdravotným stavom maloletého, v ktorej súvislosti sú síce doplatky za lieky zanedbateľné, avšak náklady sú so zabezpečením diétnejšieho stravovania, potravín neobsahujúcich purín, návštevou odborných ambulancií, ktoré sú mimo miesta bydliska dieťaťa. Samozrejme s poukazom na vek sú náklady i kultúrnym vyžitím maloletého. Jednoznačne náklady na študenta strednej školy sú vyššie, ako na žiaka 6. ročníka základnej školy. Základné odôvodnené potreby maloletého súd ustálil na sumu 356,89 eur mesačne ako sumár cestovného 8,80 eur, ZRPŠ 2,95 eur, triedny fond 0,83 eur, ošatenie 66,66 eur (ročne 800,- eur), zdravotná starostlivosť 12,50 eur (ročne 150,- eur), stužková 17,- eur, polovica nákladov na bývanie 69,22 eur (zo sumy 68,- eur za elektrinu, 32,94 eur za internet a sumy 450,- eur ročne na palivo, t.j. 1-ina mesačne 18,75 eur), školské pomôcky a akcie organizované školou 12,50 eur (ročne 150,- eur), hygienické potreby 10,- eur, kredit 6,- eur, voľnočasové aktivity 10,- eur a stravné 140,43 eur (4,53 eur denne, keď takáto suma je na denné stravovanie vyčíslená školou, ktorú navštevuje dcéra otca v rovnakom veku čl. 110). U matky dieťaťa došlo k zvýšeniu invalidného dôchodku o 94,10 eur, rodinných prídavkov o 36,32 eur a pribudol príjem zo šitia a úpravy odevov, ktorý je v každom mesiaci iný (priemerne 66,- eur). Napriek tvrdeniu otca, že sa mu v podnikaní nedarí, bolo preukázané, že oproti stavu v čase posledného rozhodnutia spoločnosť Á. V., A.P.U.. dosiahla za posledné zdaňovacie obdobie zisk (tak tomu bolo i v roku 2020, 2021). Súd neuveril tvrdeniam otca, spočívajúcim v tom, že jeho príjem z podnikania pred práceneschopnosťou mesačne predstavoval len okolo 433,- eur, keď príjem zamestnancov jeho spoločnosti presahuje, ako sám tvrdí, mesačne sumu 700,- eur a príjem jeho plnoletého syna, ktorého zamestnáva ako SZČO sa podľa výpisov z predložených účtov pohybuje okolo 850,- eur mesačne. Len otcom dieťaťa prezentované mesačné náklady a náklady vyplývajúce z výpisu z účtu (viď bod 4.2 odôvodnenia) predstavujú 1 199,22 eur bez nákladov na stravovanie rodiny, ošatenie, hygienu, náklady pre dcéru vyčíslené školou, ktorú navštevuje. Z príjmu, ktorý otec prezentuje, ako i z príjmu manželky, by náklady rodiny neboli schopní uhrádzať. Z dôvodu, že otec síce predložil daňové priznania, ako i výpisy zo svojho účtu, ako i účtu spoločností, avšak nedokázal hodnoverne preukázať celý svoj skutočný príjem, súd v súlade s § 63 ods. 1 Zákona o rodine vychádzal z predpokladu, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima, t.j. ku dňu rozhodnutia súdu 4 688,40 eur (životné minimum v r. 2023 pre plnoletú fyzickú osobu predstavuje 234,42 eur). V tomto smere súd poukazuje i na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/107/2022, z ktorého vyplýva, že „sa použitie právnej domnienky podľa § 63 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine viaže nielen na prípady, v ktorých rodič zo špekulatívnych dôvodov vôbec nepredložil podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov (resp. ich súdu nepreukázal alebo nesprístupnil), ale tiež na prípady, v ktorých sú pochybnosti o tom, či výška zdanených príjmov zodpovedá výške reálnych príjmov. Túto právnu domnienku je súd povinný aplikovať obligatórne a striktno aj vtedy, ak povinný rodič síce splní edičnú povinnosť, napríklad predložením priznania k dani z príjmov, hodnoverne ale nepreukáže celý svoj skutočný príjem.“ Otec je povinný si svoje výdavky regulovať tak, aby v prvom rade bol schopný plniť si vyživovaciu povinnosť ku všetkým svojim deťom odkázaným na jeho výživu. Otec dlhodobo a opakovane poukazuje na nezdar v podnikaní (tieto skutočnosti vyplývajú z pripojeného spisu), ale paradoxne naďalej podnikateľskú činnosť vykonáva ako SZČO a ani jednu z podľa neho neprosperujúcich spoločností nezrušil. Jednoznačne otec má

vyššie príjmy z podnikania ako deklaruje. Pokiaľ otec dopestuje zeleninu, má vlastný zdroj mäsa, nič mu nebráni časť poskytnúť i synovi Q. a tak znížiť mesačné náklady matky na jeho stravovanie.

21. Pri zvýšení výživného súd prihliadol na odôvodnené potreby maloletého Q., možnosti, schopnosti a majetkové pomery oboch rodičov. Bez pochybnosti sú otcove majetkové pomery výrazne lepšie, ako na strane matky dieťaťa, pričom otec sa od narodenia dieťaťa s maloletým nestretáva, nijakým spôsobom sa nepodieľa na výchove svojho syna. Výživné vo výške 400,- eur mesačne je otec podľa názoru súdu schopný uhrádzať a to bez ohrozenia možnosti uspokojovať si svoje nevyhnutné odôvodnené potreby, ako i plniť si ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Zvýšené výživné zo strany otca spolu s rodinnými prídavkami a výživným, ktoré je i matka povinná synovi poskytovať, čo i nesporne robí, je spôsobilé pokryť súčasné odôvodnené potreby maloletého a rešpektuje zásadu zakotvenú v Zákone o rodine, v zmysle ktorej, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Matka, s poukazom na pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % (čl. 128 v spise sp. zn. 12P/220/2015), nie je schopná sústavnou pracovnou činnosťou si zvýšiť svoj príjem.

22. Časť výživného vo výške 350,- eur mesačne je otec povinný uhrádzať do rúk matky a sumu 50,- eur mesačne naďalej na sporiaci účet maloletého. Súd pripomína, že dosiahnutím plnoletosti maloletého Q. je otec povinný výživné uhrádzať k jeho rukám.

23. V súlade s § 77 ods. 1 Zákona o rodine, výživné súd zvýšil odo-dňa začatia konania, t.j. 03.10.2022. Od tohto dátumu do dňa rozhodnutia súdu na výživnom, ktoré je otec povinný uhrádzať k rukám matky, mu vznikla zaostalosť vo výške 890,44 eur (aliquotná časť za mesiac október vo výške 90,44 eur + 8 mesiacov x 100,- eur), ktorú mu súd umožnil uhradiť v lehote 90 dní odo-dňa právoplatnosti rozsudku, prihladiť na výšku ročného výživného na strane jednej, avšak i na účel výživného, ktoré má spotrebný charakter. V časti výživného, ktoré je otec povinný naďalej zasielať na sporiaci účet maloletého, zaostalosť nevznikla, keďže i od začatia konania otec sporiacu zložku uhrádza, pričom k zmene jej výšky nedošlo.

24. V časti o zvýšení výživného od 01.09.2022 súd návrh zamietol, keď matka neosvedčila ani netvrdila žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výživné zvýšiť od dátumu predchádzajúceho začatiu konania. Taktiež súd zamietol návrh matky na uloženie povinnosti otcovi zaplatiť „osobitnú úhradu“ 170,- eur na účet zriadený rodičmi, za účelom sporenia na stužkovú, keď Zákon o rodine takéto jednorazové (mimoriadne) plnenie nepozná. V tomto smere však súd považuje za potrebné pripomenúť, že vyššie, neočakávané odôvodnené výdavky dieťaťa môžu byť pokryté z úspor, ktoré sa vytvárajú z výživného plateného otcom, pre nakladanie s ktorými finančnými prostriedkami je do plnoletosti dieťaťa potrebný súhlas súdu.

25. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).